

Νοεμβρίου ὁ μὲν στρατηγὸς Ἰωάννης διέτριβεν ἔτι εἰς τὰ κτήματα αὐτοῦ, διάγων βίον μεγαλοπρεπῆ καὶ ὀπωσοῦν ἄσωτον, ἡ δὲ Θεοφανῶ ἀπεφάσισε νὰ φέρῃ αὐτὸν ἐκ παντὸς τρόπου εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὁ Νικηφόρος διετέλει ἔτι ἀπορῶν ἕνεκα τῶν ἀπαισιῶν χρησμῶν καὶ ἀθυμῶν ἕνεκα τοῦ προσφάτου θανάτου τοῦ πατρὸς, ὅτε ἡ Θεοφανῶ ἐνόμισεν ἐπιτηδεῖαν τὴν περίστασιν νὰ ἐπιτύχη τοῦ ποθομένου. Ὅθεν προσελθοῦσα αὐτῷ κατὰ μόνας μετεχειρίσθη πᾶσαν αὐτῆς τὴν τέχνην καὶ τὴν χάριν ἵνα πείσῃ τὸν βασιλέα νὰ ἀνακαλέσῃ τὸν στρατηγὸν Ἰωάννην εἰς τὴν βασιλεύουσαν μετὰ τοσαύτης ἐπιμονῆς καὶ περιπαθείας ὥστε ἠδύνατο νὰ κινήσῃ τὰς ὑπονοίας αὐτοῦ, ἔν ὅσοις ἦτο πλείοτερον δύσπιστος ἢ ὀλιγώτερον περιεσπασμένος τὸν νοῦν. «Πῶς, βασιλεῦ, τῷ εἶπε πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐνῷ ρυθμίζεις πάντα τὰ σὰ μέτρα καὶ σταθμῶ ἀκριβεῖ, κανὼν τοῦτου ἕνεκα λογιζόμενος, εὐθύτατος σωφροσύνης, ἀφήνεις τὸν γενναῖον ἐκεῖνον καὶ νεανικὸν ἄνδρα νὰ κυλιέται εἰς τὸν βόρβορον τῶν ἡδονῶν διάγων βίον ἄργον καὶ ἄσωτον, καὶ τοῦτο αὐτανεψιὸν ὄντα τοῦ σου κράτους, λαμπρὰν δὲ τοῦ γένους ἔλκοντα τὴν σειρὰν; Ἄλλ' εὐδόκησον ἤδη νὰ διατάξῃς ἵνα, ἐγκαταλείπων τοὺς χώρους ἔνθα διατρίβει, ἔλθῃ τάχιστα πρὸς ἡμᾶς καὶ λάβῃ οὕζυγον ἐκ τῶν εὐγενῶν, ἀφοῦ ἔσπερηθῆ δυστυχῶς διὰ θανάτου πικροῦ τὴν νόμιμον αὐτοῦ γυναῖκα. Μὴ ἀρνηθῆς, βασιλεῦ, τὴν εὐλογον ταύτην δέησίν μου, καὶ μὴ ἀνεχθῆς νὰ γίνῃται κωμῳδία καὶ σαρκασμὸς τῶν ἀκολάστων γλωσσῶν ἄνθρωπος συγγενῆς σου στενωτάτος καὶ διὰ τὰς τῶν πολέμων ἀνδραγαθίας παρὰ πάντων μεγαλαυχούμενος». Ὁ Νικηφόρος, ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ ἀρνηθῆ τίποτε εἰς τὰς γοητείας τῆς Θεοφανοῦς, καὶ οὐδεμίαν εἶχεν, ὡς φαίνεται, ἀφορμὴν ἰδιαζούσης δυσμενείας πρὸς τὸν ἀνεψιὸν του, τὸν διέταξεν ἀμέσως νὰ ἔλθῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐμφανισθέντα ἐνώπιόν του, ὑπεδέχθη αὐτὸν φιλικῶς καὶ τῷ εἶπεν ὅτι ἐπιθυμῆ νὰ τον βλέπῃ καθ' ἑκάστην εἰς τὰ βασίλεια.

Τοσοῦτον εἰλικρινῆς δεξιῶσις ἦτο βεβαίως ἐπιτηδεῖα νὰ ἐξευμενίσῃ τὴν γενναίαν τοῦ στρατηγοῦ Ἰωάννου ψυχὴν, οἰαυδῆποτε καὶ ἂν ὑπῆρξαν αἱ προηγούμεναι μεταξὺ τῶν δύο ἀνδρῶν διενέξεις, περὶ ὧν ἄλλως τε οὐδὲν λέγει ὁ Λέων ὁ Διάκονος, Ποῖαι εἰσηγήσεις, ποῖαι συκοφανταίαι ἠδυνήθησαν νὰ μεταβάλωσιν ἐπὶ μίαν στιγμὴν εἰς θηρίον ἀνήμερον καὶ ἐπιβουλον ἄνθρωπον ἀναδειχθέντα δι' ὅλου τοῦ βίου, καὶ πρὸ καὶ μετὰ, εἰλικρινῆ καὶ γενναιοφρονα, δέν το ἠξέυρομεν. Ἴσως εἶχε μισήσει τὸν Νικηφόρον, διότι, ἐνῷ ἀνεβίβασεν αὐτὸν εἰς τὸν θρόνον, ἔπειτα περιεφρονήθη ὑπ' αὐτοῦ. Ἴσως ἡ Θεοφανῶ ἔπεισεν αὐτὸν ὅτι δέν ἀνεκλήθη εἰς Κωνσταντινούπολιν εἰμὴ διὰ νὰ γίνῃ θῦμα τῆς τοῦ Νικηφόρου ἐπιβουλῆς. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἐπανελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ τυχὼν φιλικῆς παρὰ τῷ βασιλεῖ δεξιῶσεως ὁ Ἰωάννης ἔλαβε κρυφίως πολλὰς συνεντεύξεις μετὰ τῆς αὐγουστῆς, προσερχόμενος εἰς τὰ ἴδια αὐτῆς δώματα διὰ τινῶν ἀφανῶν εἰσόδων, καὶ συνεφώνησεν ἀπὸ κοινοῦ μετ' αὐτῆς τὸν ἐν τοῖς ἀνακτόροις θάνατον τοῦ αὐτοκράτορος. Ἐπὶ τούτῳ δὲ ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰσηγάγεν ἐκ διαλειμμάτων εἰς τὰ ἀνάκτορα ἄνδρας ρωμαλέους καὶ τολμηροὺς, τοὺς ὁποίους ὑποδεχομένη ἐκεῖνη παρεφύλαττεν ἐν οἰκίσκῳ σκοτεινῷ καὶ παρακειμένῳ εἰς τὸν ἴδιον αὐτῆς θάλαμον, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ Ἰωάννης τῇ 10 Δεκεμβρίου καλέσας παρ' ἑαυτῷ δύο τῶν πιστοτέρων φίλων, τὸν γνωστὸν εἰς ἡμᾶς Μιχαὴλ Βούρτζην καὶ Λέοντα τὸν Πεδιάσιμον, ὥρισεν μετ' αὐτῶν πάντα τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ βουλευματος κατὰ τὴν ἐπομένην νύκτα. Λέγεται ὅτι τὴν ἑσπέραν ἐκεῖνην, ἐνῷ ὁ βασιλεὺς παρευρίσκετο εἰς τὰς συνήθεις ὑμνωδίας, εἰς τῶν κληρικῶν τῆς αὐλῆς παρεδῶκεν αὐτῷ σημείωσιν ἀναγγέλλουσαν τὸν παρασκευαζόμενον τὴν νύκτα ὀλεθρον καὶ προτρέπουσαν νὰ βεβαιωθῇ περὶ τούτου

